

Закохані в місячному сяйві

КУПИТИ

Про книгу

Капітан міліції Башаренко стикається з абсолютно заплутаною і химерною справою, де є і викрадення, і вбивства, і загадкові зникнення. Борючись із людською підлістю та дворушництвом, він уперто й завзято розплутує пекельний клубок злочинних намірів і підступних учинків лиходіїв. Зрештою — це йому вдається, і справедливість перемагає.

ВОЛОДИМИР
ГРИНЕЧКО

ЗАКОХАНІ В МІСЯЧНОМУ СЯЙВІ

ДЕТЕКТИВНА

АГЕНЦІЯ ВО

Серія «Детективна агенція ВО»

Володимир Гринечко,
Катерина Гичко, Людмила Гичко

ЗАКОХАНІ В МІСЯЧНОМУ СЯЙВІ

Супердетектив

Серію «Детективна агенція ВО» засновано 2016 року

Капітан міліції Башаренко стикається з абсолютно заплутаною і химерною справою, де є і викрадення, і вбивства, і загадкові зникнення. Борючись із людською підлістю та дворушництвом, він уперто й завзято розплутує пекельний клубок злочинних намірів і підступних учинків лиходіїв. Зрештою — це йому вдається, і справедливість перемагає.

Охороняється законом про авторське право.

*Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

«Навчальна книга — Богдан», просп. С. Бандери, 34а,
м. Тернопіль, Україна, 46002.

«Навчальна книга — Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:

т/ф (0352) 520 607; 520 548 office@bohdan-books.com

Інтернет-магазин «НК Богдан»:

www.bohdan-books.com mail@bohdan-books.com

т. (0352) 519 797, (067) 350 1870, (066) 727 1762

Електронні книги: www.bohdan-digital.com

Гуртові продажі: т/ф (0352) 430 046, (050) 338 4520

м. Київ, просп. Гагаріна, 27: т/ф (044) 296 8956; (095) 808 3279,
nk-bogdan@ukr.net

Інтернет-магазин «Дім книги»: dk-books.com

т. (067) 350 1467; (099) 434 9947

978-966-10-7418-6

Володимир Гринечко народився в Жешувському воєводстві (Польща). Ріс і виховувався у фермерській сім'ї, яку в 1952 році доля закинула у м. Макіївку Донецької області. Після закінчення у 1957 році школи працював на будівництві Ясиновського коксохімічного заводу електрослюсарем. Згодом заснував у будівельному управлінні газету «Промстроевец» і був її редактором. Займався спортом, зокрема у 1958 році виступав на першості Макіївки з вільної боротьби. До війська призваний у 1959 році, а в 1960-му скерований навчатися на гарматного майстра. Після закінчення навчання став командиром гарматних та мінометних майстрів при дивізії. Друкувався у військовій пресі. Будучи учасником війни, піднімав моральний дух військовим у їхній нелегкій службі. Повернувшись до Макіївки, став кореспондентом видання «Макіївський робітник», друкувався у багатьох газетах та журналах Донбасу. В 1963 році призначений громадським уповноваженим дільничним інспектором при Макіївському відділі МВС. За безкомпромісну боротьбу з бандитами, а також за активну життєву позицію і правдивість В. Гринечка у 1971 році скерували на навчання в Харківський юридичний інститут, який з успіхом закінчив. А також закінчив факультет журналістики Харківського державного (нині національного) університету імені В. Каразіна. Згодом В. Гринечко переїхав у Галичину (м. Тереховля) — край, який, за словами пана Володимира, завжди його приваблював і дав йому нове натхнення: він почав писати гостросюжетні детективні романи. Автор семи книг, з них три вже надруковано. Перший супердетектив — «Сліди біля Крокодилової пащі» — виданий у 2005 році. Наступний роман — «Капітана звинувачують у вбивстві» — вийшов у 2008 році, продовженням став супердетектив «Любов перемагає зло». Позитивні герої цих творів зайняли передові позиції у становленні незалежної Української держави, у запеклій боротьбі між старим і новим світами, між добром та злом. Розслідування кримінальних справ інколи бувають настільки складними, що, здається, їх неможливо розплутати. Висвітлення саме таких випадків характерне для стилю прозаїка, який постійно тримає читача в напруженні. У карколомних ситуаціях випробовується гострота розуму, сила духу, етико-моральна міць позитивних героїв. Володимир Гринечко друкувався у газетах «Тереховлянські вісті», «Воля», «Вільне життя плюс» та інших. Член Національних спілок журналістів (з 2010 р.) та письменників (з 2013 р.) України. Лауреат премії журналу

«Літературний Тернопіль» (2016 р.) за уривки з детективу «Закохані в місячному сяйві», який тепер читачі отримують у повному обсязі.

Загадкове зникнення дитини

Капітан міліції Башаренко прямував до дверей, але несподіваний телефонний дзвінок змусив зупинитися. «Ну й деньок! Навіть у відпустку спокійно піти не дадуть», — промайнуло в голові. Він швидко повернувся до столу й підняв трубку.

— Башаренко слухає!

Але ніхто не подавав голосу.

— Алло! Алло!

Мовчання тривало.

«Що за дикі жарти?!» — подумки обурився капітан. Йому кортіло сказати, що не має наміру гратися у піжмурки, слухаючи в трубці дихання невідомої людини. А втім, може, вона ще не вирішила, говорити йому чи ні. Що ж, нехай подумає. Не квапити ж цю людину. Може, у неї і справді щось важливе, тому їй нелегко відважитися повідомити якусь значущу інформацію.

— До вас зараз зайде жінка, — нарешті почув незнайомий чоловічий голос.

— Добре! Я прийму її! — погодився Башаренко. — Про це можете не турбуватися.

— У тому, що ви її приймете, не сумніваюся, — сказав незнайомиць. — Телефоную не для того, щоби попросити вас забезпечити візит цієї дами...

— То в чому ж річ?

— Жінка, яка ось-ось зайде до вас, говоритиме неправду.

— Ось як! Судячи з ваших слів, ви маєте знати, чому це так і що змушує її до брехні...

— З'ясовуйте, але без мене. Сподіваюся, ви зрозуміли?

— Так, пане, але все-таки хочу знати, хто ви, і звідки вам відомо, що жінка говоритиме неправду?

Знову запало тяжке мовчання.

— Алло! Алло!

— Я вас слухаю.

— Ви не відповіли на мої запитання.

Замість пояснень Башаренко почув у слухавці короткі гудки.

«І треба ж такому статися саме сьогодні! Ну гаразд, не захотів той назвати свого імені, хай уже. Але ж він навіть не вважав за потрібне сказати, в якій справі має зайти жінка. А взагалі — у цьому проглядається щось серйозне. Хоча б тому, що незнайомиць говорив з

великою обережністю. До того ж за мовленими словами криється його бажання бути від цієї справи подалі. Отже, треба з'ясувати, що це все означає».

Капітан квапливо зняв трубку.

— Галино Романівно! Скажіть, будь ласка, звідки тільки-но телефонували мені?

— Зачекайте хвилиночку!

Тим часом рипнули двері, й до кабінету тихо увійшла струнка, ще молода жінка. Її вигляд настільки вразив Башаренка, що він мимоволі опустив руку зі слухавкою. Але, почувши голос телефоністки, відразу ж схаменувся і притиснув ебонітову трубку до вуха.

— Вікторе Сергійовичу, ви слухаєте?

— Так! Говоріть!

— Вам телефонували із шостого мікрорайону.

— Дякую!

Башаренко швидко перевів погляд з телефона на жінку, яка стояла біля порога. Жоден опис не зміг би передати м'яку чарівність і дивовижні риси її вродливого обличчя. Однак не краса привернула увагу капітана, а те, що відвідувачка була явно стривоженою. Вона ніби щойно втекла від небезпечних переслідувачів, які за нею гналися. Жінку опанували страх та хвилювання, котрих вона ніяк не могла позбутися. Її великі блакитні очі гарячково блищали. Обличчя виражало незмірний біль та відчай.

Приглянувшись, Башаренко зрозумів, що одного разу вже мав честь зустрічатися з цією на рідкість красивою жінкою. Пам'ять миттєво відтворила хвилюючу картину. В нього швидше забилося серце, коли згадав, як кілька років тому ця відвідувачка, тоді ще юна дівчина, на пероні дивилася з болем і тривогою в душі, судячи з лиця, на вагони, що рушили з місця. Вона, мабуть, із усією гостротою відчула, що разом з поїздом віддаляється її щастя. Можливо, назавше.

Дівчина тоді стривожено прикипіла поглядом до вагонів, що набирали ходу, і, не витримавши, стрімголов кинулася до ешелону.

— Куди ти, донечко, вернися! — кричала навздогін її мати. — На кого мене залишаєш?!

— Пробачте, мамо! Але Андрій врятував мені життя! Він поранений, і я не можу його залишити.

Мати у відповідь ще щось кричала дочці. Але та вже нічого не чула. Коли дівчина підбігла до останнього вагона, її погляд був прикутий до його підніжки. Зіна зрозуміла, що на ходу застрибнути на неї не зможе.

Однак продовжувала бігти. Та, знесилена, раптом спіткнулась і впала, вдарившись головою об бетон. Першим до дівчини підбіг Башаренко і взявся допомагати їй...

Тепер, дивлячись на цю жінку, капітан про себе відзначив, що Лідовська подорослішала, розцвіла жіночою вродою і стала ще привабливішою. Спостерігаючи за нею, він не сумнівався у її горі. Тому якомога м'якше сказав:

— Проходьте, будь ласка, Зінаїдо Михайлівно. Я вас слухаю...

Жінка зробила кілька кроків. З її очей покотилися сльози. Зупинившись, вона кілька секунд стояла нерухомо. Нарешті переборолла емоції і почала говорити.

— У мене... У мене... — та, подивившись у спокійні розумні очі Башаренка, Лідовська відразу ж знітилась. Їй здалося, що його проникливий погляд спроможний зазирнути в душу, читати чужі міркування. Від цього жінці стало не по собі. Капітан нібито вгадав її думки і поспішив відвести очі вбік.

— Сідайте, будь ласка, пані Зінаїдо, — сказав тихим оксамитовим голосом і показав на стілець.

— Дякую.

Вона несміливо підійшла до стільця і, немовби чогось боячись, присіла на краєчку.

— Розповідайте, що у вас сталося... — даючи змогу зосередитися, Башаренко дістав зі столу якісь папери і почав їх перегортати.

— Біда у мене, пане Вікторе! Дуже велика біда! — витираючи хустинкою сльози, сказала тремтячим голосом після хвилинного схлипування. — У мене пропала дитина!

— Як це — пропала? — відсуваючи папери, уточнив капітан.

— Викрали мою дитину, а хто — не знаю. Дуже прошу вас, Вікторе Сергійовичу: допоможіть знайти синочка!

— Еге ж... — машинально чухаючи потилицю, в задумі протягнув Башаренко. — То, звісно, дуже погано... Але я впевнений, що все буде добре. Дитину вашу обов'язково знайдемо, — заспокоював жінку.

— Легко сказати: знайдемо... А синочка нема вже шість діб...

— І ви увесь цей час мовчали? — з подивом уточнив капітан. — Нікуди не зверталися?

Жінка, важко зітхнувши, опустила голову. Обличчя її було бліде і виражало явне сум'яття.

— Перед тим, як викрали Богданчика, ми з чоловіком посварилися. Потім я пішла на роботу, а чоловік, Никодим, поїхав до своєї матері в

інше місто. Я думала, дитину він узяв із собою. Намагалася дотелефонуватися, але Никодим вимкнув мобільку. Потім усе-таки з'ясувала, що чоловік сина не забрав. Коли Никодим повернувся від матері, Богданка нам підкинули, але хто це зробив, не знаю. Потім його знову викрали.

Лідовська на мить замовкла, прислухаючись до веселих криків малечі, яка гралася неподалік на дитячому майданчику.

— І де б я не була, і що б не робила, — продовжила зі сльозами на очах, — переді мною завжди, вдень та вночі, — мій дорогий синочок. Мене ніби переслідують його радісний крик, приємний голосочок, що пестить душу, веселий задерикуватий сміх...

Лідовська вимовляла ці слова з такими горем, болем, відчаєм, що Башаренко здригнувся.

— Напочатку я сподівалася, що Богданчика повернуть, але тепер надія остаточно пропала. Мабуть, дитину десь надійно заховали або відвезли з нашого міста подалі, щоб ніхто не міг знайти.

На жінку в її материнському горі Башаренко дивився з виразом безмежного співчуття і жалю.

— Скажіть, Зінаїдо Михайлівно, скільки років вашому синочкові?

— Два з половиною.

— Сподіваюся, ви його увесь цей час десь розшукували?

— Так, звичайно, — витираючи зволожені очі, відповіла тремтячим голосом. — Шукали у родичів, друзів, знайомих, сусідів, зв'язувалися з лікарями, моргами...

— А чому ви, пані Зінаїдо, відразу не звернулися в міліцію? — цілком логічно поцікавився Башаренко.

Лідовська явно не знала, що відповісти. Вона не хотіла відкривати таємницю, що не давала спокою вже більше року.

— Вибачте, пане Вікторе, але я не можу відповісти на ваше запитання...

— Не відповідайте, це ваше право. Але все-таки сподіваюся, що ви скажете, де і коли викрали Богданка...

— Близько вісімнадцятої години.

— У якому місці?

— З дому його викрали.

— Ви сина коли-небудь фотографували?

— Так, звичайно.

— Може, у вас є зі собою його світлини?

— Ні. Про це я не подумала.

— Ну, що ж, — сказав Башаренко, постукуючи пальцями по столу, — в такому випадку постарайтеся, Зінаїдо Михайлівно, описати, як виглядав ваш син. У що був одягнений? Може, в нього є якісь особливі прикмети...

Лідовська швидко і докладно описала, які у дитини волосся, лоб, очі, ніс, губи, підборіддя та інше. Однак абсолютно нічого не сказала про те, у що був одягнений Богданко. Спробувала говорити, але відразу ж зупинилась. І це, природно, не могло вислизнути з поля зору уважних очей Башаренка. Хто-хто, а мати мала б знати, яким був одяг її дитини під час викрадення! І вже тим більше не могло не насторожити капітана збентеження й занепокоєння жінки, коли він спробував з'ясувати питання про одяг. Башаренко пильно подивився на Лідовську. Ще зовсім недавно застигле на її обличчі зняковіння раптом змінилось якимось відчаєм і навіть страхом. Такий вираз давав усі підстави не вірити їй. Тим більше після того, як невідомий чоловік попередив телефоном, що жінка говоритиме неправду.

Однак капітан не сумнівався в тому, що дитина пропала. Природно, поведінка Лідовської видавалася дуже суперечливою. І все ж він не наважувався на поспішні висновки. Тим більше — на версію причини зникнення малюка, навіть незважаючи на те, що всім єством відчував, і не тільки відчував, а був вельми й вельми переконаний у тому, що Лідовська чогось не договорила. Намагається приховати від нього якусь важливу інформацію.

Бо чому ж мати ще зовсім маленького і безпорадного дитинчати прийшла в міліцію тільки через шість діб після його викрадення. Невже ця нещасна жінка, яка тепер потупила голову, чогось боїться? А якщо так, то чого саме?

Спираючись ліктями об стіл, Башаренко закрив долонями обличчя. Він намагався знайти зв'язок між страхом несподіваної відвідувачки і таємничою поведінкою чоловіка, який йому телефонував.

Опустивши долоні, капітан дуже здивувався, коли побачив вільний стілець, на якому щойно сиділа Лідовська. Вона була вже біля дверей.

— Чому так поспішно йдете? — з прикрістю запитав капітан.

Лідовська зупинилася біля порога. З гірким роздратуванням кинула:

— Іду, бо, здається, розповіла вам усе!

— Не зовсім так... — заперечив Башаренко. — Гаразд, ви хоча б скажіть, чи підозрюєте когось у викраденні вашої дитини... — запитав якомога делікатніше.

Жінка неохоче підійшла до столу, за яким сидів капітан. У її погляді несподівано заблищали злісні вогники. Лідовська, немов загнаний звір, який шукає виходу, тепер готова була кинутися з кулачками на Башаренка. Вона дивилася так, ніби він був винуватцем її горя. Капітан чекав усього, що завгодно, однак не такого розвитку подій. І, природно, різка зміна в поведінці Лідовської викликала подив.

— Отже, бажаєте знати, кого я підозрюю... — протягнула іронічно. — А може, ви хочете ще, щоб я вказала, де Богданчик?! Га? Адже вам тоді не довелося б думати. Ламати собі голову, де шукати його, — жінка перевела подих. — Але я не знаю, хто викрав мого сина! Не знаю, де він! Чуєте!? Не знаю! Не знаю! — раптом в істериці закричала і знову залилася сльозами. Узявшись за голову, безпорадно опустилася на стілець.

У кабінеті запала глибока тиша. Лише зрідка з вулиці долинали голоси дітлахів, які продовжували ігри.

Башаренко не наважувався порушувати тишу: не хотів дратувати і без того розтривожену жінку. Йому здавалося, що тепер навіть заспокійливі слова можуть викликати в неї негативну реакцію.

Ні, ні, капітан зовсім не був байдужим до горя Лідовської. А навпаки, щиро співчував їй і в душі шкодував жінку. Тому, що добре розумів, як важко матері зниклої дитини. І все-таки ніяк не міг второпати, чому Лідовська настільки гостро на все реагує. Адже, по суті, навіть з найменшого приводу її обличчя змінюється. То в її рухах відчувається неспокійність, що доходить до скутості, то жінка несподівано вибухає і готова кинутися на слідчого. Такі різкі перепади в психіці було важко зрозуміти, тим більше пояснити. В усякому разі, схоже на те, що за цим ховається важлива таємниця.

А Лідовська, заспокоївшись, була вже готова відповідати на запитання.

— Якщо вас, Вікторе Сергійовичу, ще щось цікавить, то прошу... — перервала вона думки Башаренка.

— Так, звичайно, так. Хочу знати, за яких обставин викрали вашу дитину...

Її погляд збляк і обважнів. Вона з болем у душі скривилася. Зітхнувши, почала оповідь.

— У день зникнення сина мені зателефонував один чоловік. Ми знаємося вже давно. Точніше, ще зі школи... Він попросив мене, щоб я зайшла до нього в дуже серйозній і невідкладній справі.

У неї здригнувся голос. Губи затремтіли.

— І ви пішли? — обережно запитав Башаренко.

— Так. Не могла відмовитися. Богданчик тоді спав, мені було шкода його будити... Вирішила довго не затримуватись, але коли повернулася, синочка в будинку вже не було. Не знайшла його ні в сусідів, ні у родичів. Він немов провалився крізь землю.

— Ви можете назвати прізвище чоловіка, який вам телефонував? — запитав Башаренко. — Хочу додати: це дуже і дуже важливо, бо від цього значною мірою залежить, наскільки швидко ми знайдемо вашу дитину.

Лідовська, притиснувши руки до серця, мовчала. Вона не без здригання згадувала, як одного разу її чоловік Никодим, напившись до чортиків, програв дружину бандитам у карти. Мало того, він підказав, де, коли і як краще її схопити, щоби без зайвого шуму. Природно, бандити скористалися його порадою. Коли вона пізно вночі поверталася з роботи додому, вони у безлюдному місці напали на неї. Заломивши назад руки, силоміць заштовхали в машину й відвезли в ліс. Перебуваючи у шоковому стані, вона з усіх сил виривалась і при цьому подряпала ватажкові банди обличчя. Вони тоді накинулися на неї, як звірі. Рвали на ній сукню, били, гвалтували її, знущалися над оголеним тілом. А коли їм усе це набридло, вирішили взяти за неї викуп у її багатого батька.

Однак ні тортури, ні хитрування бандитів не змогли зламати волю жінки. Ватажок на прізвисько Крутозмій подав їй мобільний телефон, щоб вона зв'язалася зі своїм батьком. Лідовська жбурнула мобільний з такою силою, що він, ударившись об камінь, розлетівся на частини.

Крутозмій трусило від обурення. Скрививши у злій гримасі губи, він задихався від люті.

— Ну, постривай, стервозо! — зловісно вигукнув. — Ти в мене ще будеш туфлі лизати!

— Не дочекаєшся! — спокійно відповіла жінка. — У серці я маю Господа Бога, і ви більше нічого мені не зробите, — опустившись на коліна, спрямувала погляд до Неба й почала пристрасно молитися.

— Те, що ти молишся, — добре, — трохи зм'якнувши, сказав після паузи Крутозмій. — Усі ми в цьому світі грішні. Хто більше, хто менше. Але перед смертю повинні обов'язково молитися, щоб очистити душі від гріхів.

— Пильнуй, щоб не запізнився з молитвами, — іронічно сказала Лідовська, піднімаючись із колін. — Адже ти збираєшся вбити людину, чи не так?

— Так, — підтвердив Крутозмій. — Але в цьому винна ти, тільки ти!

— Це чому ж? — здивувалася Лідовська.

— Твій батько, будучи директором, розорив завод, на якому я працював. Робітників викинув на вулицю, а новітнє обладнання, верстати порізав на металобрухт і відправив за кордон. Грошки, дуже великі грошки поклав собі до кишені. У твого батька було кілька таких заводів, і всі вони перетворилися на руїни, а люди залишилися без роботи.

Крутозмій замовк. Важко, переривчасто зітхнувши, продовжив, обпікши Лідовську поглядом:

— Чи то комусь там, нагорі, було вигідно прибрати конкурентів руками твого батька, чи хтось намагався послабити і без того слабку державу... А може, те й інше. Га? Як гадаєш?

— А я тут до чого? — обурилася Лідовська.

Крутозмій єхидно посміхнувся:

— Твій чоловік — такий самий виродок, як твій батько. Він програв тебе в карти. Тепер ти наша і повинна працювати на нас, інакше відправимо тебе до твоїх предків. Помиратимеш довго, і тобі буде дуже й дуже боляче. Тож вибирай: кара або життя у цьому прекрасному світі.

— На вас, покидьки, я ніколи не працюватиму! — категорично заявила Лідовська. — Якщо вб'єте мене, на ваші душі впаде страшний гріх. Ви всі будете горіти в пеклі!

Обличчя Крутозмія раптом стало заклопотаним. Він кілька секунд розмірковував, потім повернувся до бандитів, які сиділи на зваленому дереві.

— Ви чули, що сказала Зіна? — уточнив. У його голосі прозвучали нотки страху перед Всевишнім. — Може, нам краще зберегти жінці життя?

— Не впізнаю тебе, Крутозмію. Ти здрейфив! — піднімаючись з місця, сказав Гарпун — бандит із двома глибокими шрамами на обличчі. — По-перше, ми засвітилися. Якщо її відпустимо, вона відразу ж побіжить у «лягавку» і настукає на нас. А по-друге, наша красуня сама собі вибрала кару.

Крутозмій сумно похитав головою, потім відсторонено мовив:

— Ну що ж, у такому разі готуйте все необхідне для страти.

Поки бандити готувалися, до них непомітно підкрався чоловік. Його вразило те, що побачив і почув. Ні, він не здригнувся, не злякався, а взявся гарячково міркувати, як вирвати жінку з бандитських лап...

«І ось тепер капітан намагається вплутати в цю брудну справу порядну, шляхетну людину, яка, ризикуючи життям, врятувала мене від неминучої болісної смерті, — роздумувала Лідовська. — Але ж Никодим міг вчинити з дитиною так, як зі мною. Тим більше, після того, як йому стало відомо, що Богданчик — не його рідний син».

Піднявши голову, Башаренко подивився на Лідовську. Її чоло було нахмуреним і вкритим крапельками поту від страшних думок.

— Зінаїдо Михайлівно, ви не відповіли на моє запитання...

— Вибачте, Вікторе Сергійовичу, але я ні прізвища, ні імені чоловіка, який вас цікавить, назвати не можу, — заявила твердо. — Впевнена: він жодного стосунку до цієї справи не має, а отже, вважаю зайвим турбувати цю людину.

— Ну, добре, нехай буде по-вашому, — погодився капітан. — Тоді хоча б скажіть, як ваш знайомий вимовляє звук «л»...

Від подиву і страху жінка ніби завмерла. Вона нерухомо сиділа на стільці зі широко відкритим ротом, немов їй не вистачало повітря.

Башаренко налив склянку води і подав Лідовській.

— Дякую, — слабким голосом мовила вона. Потім ковтнула води і, дзенькаючи склянкою, тремтячими руками примостила її на підставку.

— Звідки ви знаєте цю людину? — запитала.

— Ось що вас цікавить... — зачекавши, капітан відповів лише після того, як спіймав її гарячковий погляд. — Я вашого знайомого зовсім не знаю, але буду радий з ним познайомитися. Правда, перед вашим приходом він мені телефонував.

— Щось про мене розповідав? — стривожилася Зінаїда.

— Так, звісно. Ваш знайомий попередив мене, що ви будете говорити неправду.

Ці слова явно збентежили Лідовську. Вона зблідла.

— Значить, ви мені не вірите? — запитала, наморщивши лоба.

— Навіщо так відразу, адже я вам цього не говорив.

Він біг у невідомість

Після того, як жінка пішла з кабінету, Башаренка мучили, не даючи спокою, тривожні думки. У слідчого каруселлю крутилося в голові запитання: «Чому Лідовська поводитися так дивно?» Підозрілим здавалось і те, що вона, пристрасно захищаючи свого знайомого, не захотіла навіть дати його координати. У всьому проглядалась якась таємничість.

Капітан вирішив будь-що знайти цього чоловіка. І вже через кілька хвилин почав наполегливо розшукувати незнайомця. Але пошуки виявилися безуспішними. Пізно вночі, втомлений і розбитий невдачею, Башаренко повернувся додому.

Наступного дня капітан зайшов у пологовий будинок і там дізнався, що того самого дня, коли народився зниклий Богданчик, на світ з'явився ще один малюк. Башаренко взявся шукати батька маленького Руслана. Ним виявився відомий у місті бізнесмен — Андрій Степанович Бурштин. Такий чоловік сподобався б, мабуть, кожній жінці. Високий, міцної статури, з чорною випещеною борідкою. У нього був самовпевнений і водночас елегантний вигляд. Сірий фланелевий костюм відмінно пасував Бурштину, підкреслюючи його стрункість.

— Отже, — розмірковував Башаренко, — якщо допустити, що Бурштин справді викрав хлопчика, то з якою метою? Адже має свою дитину. Щоб узяти викуп за викраденого? На це аж ніяк не схоже, а вже тим більше, щоби продати його... То навіщо став на злочинний шлях? Для чого заподіює жінці страждання, душевний біль, горе?

Піднявшись із стільця, Башаренко у глибокій задумі пройшовся кабінетом. Потім підійшов до вікна й відчинив його навстіж. Свіже чисте повітря приємно залоскотало обличчя. Надворі шелестіло листя. Коли капітан повернувся, то побачив, що біля порога нерухомо стоїть Лідовська.

Башаренку було важко дивитися на неї.

Її обличчя за ніч ще більше змарніло, густий загар змінився сірою блідістю, під очима різко позначилися «мішки».

Люб'язно привітавшись, капітан запропонував жінці сісти на диван.

— Не знаю, Зінаїдо Михайлівно, потішить це вас чи засмутить. Однак скажу. Ваш знайомий, який мені телефонував, тією чи іншою мірою причетний до викрадення дитини. Принаймні, йому відомо, де нині Богдан. Не знаю, які у вас із тим чоловіком стосунки: боїтеся ви

його чи маєте до нього безмежну симпатію або й любов. І все-таки в тому чи іншому випадку вам не варто покривати цю людину.

— Я вам, Вікторе Сергійовичу, вже говорила і ще раз повторюю: він не причетний до викрадення дитини! — категорично заявила Лідовська. — Не причетний! А втім, поміркуйте самі: невже він телефонував би вам, якщо б відчував себе винним. Безумовно, ні. Погодьтеся, ваше припущення ніяк не в'яжеться з дійсністю.

— Невже зовсім не в'яжеться? — хитрувато примружив очі капітан. — Отже, зникнення дитини цілком випадково збіглося з тим часом, коли ваш знайомий запросив вас до себе?

Лідовська не очікувала подібного запитання. Вона намагалася всміхнутись, але замість усмішки її обличчя перекосила якась жалюгідна гримаса. Відвідувачка розгубилася. Їй здавалося, що за нею наглухо зачиняється пастка, з якої буде неможливо вибратися. Лідовській стало страшно.

— Я... я думаю, що це випадковість, — відповіла, затинаючись. — Він порядна й чесна людина. І не може бути, щоби був здатний на таке...

Капітан відчув у голосі напругу, але це не переконало його в щирості слів жінки.

— Мене, Зінаїдо Михайлівно, цікавить, — сказав, — як були замкнені двері, коли ви залишали Богдана самого?

Жінка важко зітхнула.

— Виходячи з дому, я зачинила двері на замок. Це добре пам'ятаю. І коли повернулася, вони були теж замкнені.

— Так-так... Не інакше, як хтось підібрав до ваших дверей ключа... — замислившись, протягнув Башаренко.

— Виходить, що так, — підтвердила Лідовська, поправляючи пишну зачіску.

— А чи не зникали з вашої квартири речі?

— Ні, такого не траплялося. Хоча... — і жінка запнулася.

— Ну, кажіть... — поквапив її капітан.

— Іноді... іноді біля дитячого ліжечка, — неохоче продовжила, — з'являлися подарунки, а також гроші для Богданчика. Я не знала, хто їх залишає і з якою метою.

Раптовий шум у коридорі змусив Лідовську різко повернути голову в бік дверей. Із шаленою силою забилося серце. Жінці здавалося, що ось-ось двері відчиняться й вона побачить свого сина. Але цього не сталося.

Кожен дитячий вигук, шум, звук кроків, стукіт дверей змушували Лідовську тремтіти, як осиковий листок.

Тільки-но шум у коридорі затих, жінка, опустивши голову, закрила обличчя і в болісних риданнях застогнала; її плечі судомно здригалися.

Башаренко підійшов до неї і, ледь торкаючись рукою, погладив по золотистому, немов витканому з павутинки, волоссю. Мовив:

— Не треба так побиватися, Зінаїдо Михайлівно. Становище не настільки погане, як вам здається. Богдана ми обов'язково знайдемо.

Лідовська мовчки підняла голову й кілька секунд дивилася на капітана зі змішаним почуттям надії і страху.

— Погодьтеся, пані Зінаїдо, — знизив голос Башаренко, — вся ця історія з дитиною більш як дивна. Особливо загадкова та обставина, що невідома вам людина таємно приносила вашому синові подарунки. Це, звичайно, свідчить про те, що вона, та особа, не байдужа до Богдана. Мабуть, щось дуже важливе пов'язує її з вашим сином. Але що саме — невідомо. Поки що зрозуміло тільки одне: сина вашого викрали не з корисливою метою, а звідси випливає висновок — дитина перебуває в безпеці.

— Мені від цього, пане Вікторе, не легше, тим більше, що то — лише припущення.

— Я вас, Зінаїдо Михайлівно, прекрасно розумію і співчуваю вам, — сумно сказав Башаренко. — Але ви чомусь не хочете до кінця розкрити таємницю, пояснити, що пов'язує вас із Бурштином. А це могло б прискорити пошуки вашого сина.

Лідовська заговорила тихо, немов чогось соромлячись:

— Я, Вікторе Сергійовичу, не розумію, на що ви натякаєте, це перше; а по-друге, не знаю, що конкретно хочете від мене дізнатися...

— Мене, зокрема, цікавить, що ви відчуваєте стосовно Бурштина — страх чи любов?

Щоки Лідовської залилися рум'янцем. Вона довгенько мовчки покусувала нижню губу, а потім, зітхнувши, заговорила:

— У нас із Бурштином були особливі стосунки. Не те щоб ділові, а так...

Так, справді, вони ще в шкільні роки відчували одне до одного симпатію. Добре запам'ятався той день, коли їм вручали атестати зрілості. Обоє відчували себе дорослими. Усамітнівшись, будували веселкові плани. А потім узагалі вислизнули з кола друзів. До дівчини та хлопця деякий час ще долинали мажорні звуки оркестру. Опісля

вони, ці звуки, наче жайворонки, відлетіли у чисте блакитне небо й затихли.

Андрій та Зіна вирішили піднятися на вершину, де височів старовинний замок. Піднімалися повільно. А тим часом сутінки густішали, і порівняно добре збережена фортеця почала втрачати контури. Вечір видався на рідкість чудовим. Зірки ставали дедалі яскравішими, променистими. А внизу освітлене місто здавалося гігантським кораблем, що пливе у неоссяжному, як вічність, прозорому океані. Вони немов потрапили в якийсь новий, невідомий для них світ, у якому їм було затишно і дуже добре. Їхні душі наповнювалися захопливим, радісним почуттям, від якого у них п'яніли та крутилися голови. Здавалося, що весь Всесвіт перетворюється на ту планету, яку створив наш Небесний Батько, а люди тоді жили в повній гармонії з природою, у мирі та любові. Їм бачився світ не той, в якому ми живемо тепер, де панують розпуста, людська ненаситність, жадібність, що породжують ненависть, егоїзм, заздрість, озлоблення. Світ, в якому гроші взяли повне верховенство над духовністю і царюють над усіма. За гроші люди купують та продають людські душі, розум, честь, совість, навіть життя.

І чим далі людство віддаляється від Божих законів, тим швидше душі наповнюються негативною енергією і рухаються до самознищення. Однак Лідовська з Бурштином не хотіли цього помічати. Вони вірили, що Господь Бог додасть людям розуму, скерує їх на правильний шлях і у них буде світле, щасливе майбутнє.

Андрій Бурштин тоді вперше набрався сміливості й узяв дівчину під руку. Від дотику Зіна ледь здригнулася. Потім довірливо й ніжно подивилася йому в очі, що світилися м'яким та рівним блиском.

— Ти минулого разу обіцяла прочитати мені рукопис своєї повісті «Про вічно живе кохання».

— Я прихопила його, проте прочитати зараз не зможу.

— Чому?

— Бо вже, як бачиш, темнуватو.

Над долиною велично височіли гори, оповиті густим мороком. На одній із вершин була печера — найулюбленіше тут місце Зіни.

— Я вчора поставив у печері лампадку, — враз сказав Андрій. — Давай підемо туди...

Зіна з вдячністю і захопленням дивилася на Андрія, а для нього ці секунди були найвищим щастям. Він уперше її побачив у місячному

саяві такою досконалою, такою прекрасною, що душа виповнилася радістю і любов'ю. Йому хотілося від щастя співати, кричати.

Коли вони сиділи поруч і Зіна, схиливши голову над рукописом, читала повість «Про вічно живе кохання», обличчя у неї було то виразне і ласкаве, то раптом ставало серйозним і заклопотаним, то усміхненим так ніжно й співчутливо, як можуть усміхатися тільки божественні істоти, й очі її світилися саявом такої чистоти, яку можна бачити лише в мріях.

Милуючись дівчиною, Андрій теж змінювався. Він тепер здавався їй гідним безмежного і безмірного захоплення. Його красиве та мужнє обличчя світилось якимось дивним саявом. Зіна була зворушена тією бездоганною чарівністю і великодушністю, які так проявлялися на його лиці.

Світ здавався їм дивовижним. Невимовно красивим не тому, що у повісті Зіна описувала земну красу, людську доброту, вірність, умиротворні безмежність та вічність, — світ здавався дивовижним тому, що вони в ньому живуть і безмежно люблять одне одного.

Лише від погляду дівчини все краще, що було закладено в Андрієві, ніби проявилось назовні. Її бездоганна чистота, непорочність ушляхетнювали та вивищували його духовно, робили кращим і викликали в ньому непереборне бажання вдосконалюватись. У такі хвилини він був готовий на подвиги.

Їм здавалося, що вони створені одне для одного. І того ж пам'ятного вечора старовинні стіни фортеці стали свідком їхнього кохання. Обое поклялися бути разом завжди, ніколи не розлучатися...

Капітан з великою увагою слухав розповідь Лідовської. Він намагався зрозуміти, що могло таку сильну, піднесену любов зруйнувати, розтоптати. Башаренко згадав, з якою тугою Зінаїда дивилася на потяг, у котрому кудись удалину їхав її коханий, найдорожчий у світі чоловік. Зіні здавалося, що на цьому життя закінчується, і вона в надлюдському розпачі кинулася бігти за потягом. Залишається незрозумілим і те, що змусило хлопця, будучи важко пораненим, утікати від дівчини, яку любив більше за життя. Що змусило його вчинити так?

А тепер у Лідовської викрали дитину. Хто це зробив і навіщо? Невже то справа рук Бурштина?

«Якщо так, то навіщо він це вчинив? Усе надто заплутано і незрозуміло. Треба якомога швидше пролити світло в цій

непроникливій темряві», — розмірковував Башаренко. Потім заговорив:

— Із вашої розповіді, пані Зінаїдо, мені стало зрозуміло, що Бурштина ви любили. Схоже, і зараз його любите. Чи, може, помиляюся? Га? Зінаїдо Михайлівно? Прошу, відповідайте! Не мовчіть!

Опустивши голову, Лідовська, вбита горем, сиділа безмовно, ніби оніміла. Болісне тремтіння пробігало її немов скам'янілим тілом.

Башаренко підійшов до жінки і якомога м'якше сказав:

— Я вас слухаю, Зінаїдо Михайлівно... Мовчанням горю не допоможеш. А втім, тут усе й без слів зрозуміло. Ви любите Бурштина так само сильно, як і раніше, тому з упертим відчаєм намагаєтеся захистити його честь та гідність, незважаючи навіть на те, що він викрав вашу дитину.

Лідовська нарешті підняла голову, немов голос капітана пробудив її від сну.

— Я вам, Вікторе Сергійовичу, вже говорила і ще раз повторюю, — сказала роздратовано, — що Бурштин моєї дитини не викрадав. Це чесна, порядна людина, і я не дозволю, щоб ви говорили про нього всілякі нісенітниці й чорнили його добре ім'я.

— У такому разі в мене до вас, Зінаїдо Михайлівно, буде делікатне запитання...

— Слухаю вас.

— Мене цікавить, що сталося між вами і Бурштином того, чорного для вас дня, коли ваш коханий, будучи важко пораненим, наперекір вашій волі сів у поїзд і поїхав з міста невідомо куди. Природно, ви усвідомлювали, що разом із ним щезає ваше щастя, інакше не кинулися б наздоганяти потяг.

— Так, ви праві, Вікторе Сергійовичу, — сказала з глибоким сумом. — Тоді я справді була в розпачі. Мені здавалося, що з-під ніг утікає земля. Від своєї безпорадності я кинулася навздогін за поїздом, хоча чудово розуміла, що коханої людини мені не наздогнати, а тим більше — не повернути. Бурштин утік від мене в невідомість. Так, так, саме в невідомість, щоб ані я, ні хтось із моїх друзів, а також із близьких не міг ніде й ніколи його знайти.

— Чому ж Бурштин так не по-джентльменськи вчинив із вами?

— То — довга історія, до того ж мені, чесно кажучи, не хочеться про це говорити.

Башаренко у задумі похитав головою, потім сказав:

— Я вас, Зінаїдо Михайлівно, чудово розумію. Але ж Бурштин запідозрений у викраденні вашої дитини. Якщо хочете допомогти своєму другові, а також бажаєте, щоби швидше знайшли вашого сина, то маєте абсолютно нічого не приховувати від слідства. Інакше, інакше....

Лідовська важко зітхнула і, помовчавши, заговорила далі:

— Мій батько, Михайло Олексійович, був категорично проти того, щоб я зустрічалася з Андрієм. Він його ненавидів усіма фібрами душі. Раз тільки натяком заїкнулася: Андрій зробив мені пропозицію, щоб я вийшла за нього заміж. То батько влаштував такий страшний дебош, що збіглася вся рідня, а також прислуга в будинку. Обличчя його спотворила злісна гримаса. Він задихався від люті, на губах виступили бульбашки піни. Батько в істериці кричав, що ніколи не допустить, аби дочка мільйонера вийшла заміж за голодранця. Погрожував: якщо Андрій наважиться переступити через поріг нашого будинку, то викине нахабу на вулицю, як прибудне кошеня. А якщо вдруге потрапить йому на очі, то розмаже його по стіні.

— Але ж Бурштин — дуже багатий і впливовий чоловік, — сказав Башаренко. — Наскільки мені відомо, він навіть багатший, аніж ваш батько. У моїй голові не вкладається, як можна таку шановану людину, котра дуже багато доброго зробила для міста, називати голодранцем.

— Так, це правильно. Але ви, Вікторе Сергійовичу, тривалий час не проживали в нашому місті, тому не знаєте, що Бурштин був таки бідним. Однак він дуже багато працював, мав неабиякі здібності та зміг стати мільйонером. Стосовно цього мій батько дуже й дуже прорахувався.

— Що маєте на увазі?

— Михайло Олексійович, тобто мій татусь, шукав для мене багатого нареченого. Знайшов мільйонера, в руки до якого багатство потрапило само. Никодим умів, по суті, тільки смітити грошима, а от заробляти — мізків не вистачало, та й не хотів через лінь. Це, пане Вікторе, бездарна, безвідповідальна і разом з тим жорстока, підступна та бездушна людина, яку не цікавило нічого, крім азартних ігор і чарки. Щоправда, ще полюбляв хорошим, порядним людям вкоїти якусь капость.

Нині цей мільйонер, якого так розхвалював мій батько, став справжнім голодранцем. Він не має за що купити навіть пляшку горілки. А для алкоголіка ж оковита — найдорожче. За оковиту він готовий і рідну матір продати. Тепер Никодим ходить містом та жебрає

в знайомих чи й незнайомих на пляшку горілки. А випивши, починає вдома скандалити, розмахувати руками...

Лідовська, вся під впливом неприємних спогадів, замовкла, потім, відкинувши назад пишне волосся, продовжила:

— Ось такого мені, Вікторе Сергійовичу, мій рідний батько знайшов жениха і силою змусив вийти за нього заміж. Татуся абсолютно не цікавив духовний світ його майбутнього зятя. Великі гроші повністю запудрили йому мізки, і він не розумів, наскільки у Никодима підла душа. Та й узагалі, нічого, крім грошей, не хотів помічати.

Башаренко дивився на Лідовську з виразом безмежного вболівання за неї та співчуття.

— Невже вас, Зінаїдо Михайлівно, Бурштин не зміг захистити від цього слимака?

— Річ у тім, що мій батько доручив цьому, як ви висловилися, слимакові, аби той настільки ґрунтовно зайнявся Андрієм, щоб хлопець назавжди забув дорогу до його любимої дочки. Або ж щоби Никодим відправив його на небеса.

— І що? Бурштин відступив?

— Звісно, що ні.

— Цікаво виходить... Хлопець не відступив, але й не захистив вас, пані Зінаїдо.

Обличчям Лідовської ковзнула помітна посмішка, але страдницька.

— Сили, Вікторе Сергійовичу, були далеко не рівними. Андрій вступив у смертельну сутичку з добре організованою озброєною бандою. Тоді в Никодима була купа грошей. Він не скупився і добре платив своїм підступним та кровожерливим головорізам, які йшли на все, ні перед чим не зупиняючись. Вони беззаперечно виконували всі доручення свого хазяїна.

Окрім того, у Никодима була в міліції своя впливова людина. Він щедро платив тому чиновникові, а той, своєю чергою, допомагав розправитися з Бурштином.

— Отже, проти Бурштина була змова?

— Так.

— Ви про це знали?

— Звичайно, ні.

— То звідки вам стало відомо, що ваш чоловік готує розправу над Андрієм?

— Я здогадувалася, а потім проговорився п'яний Никодим.

— Андрій про це знав? Або хоча б здогадувався?

— Гадаю, що ні.

— Чому ви, Зінаїдо Михайлівно, не попередили Андрія про небезпеку, яка загрожувала йому від вашого майбутнього чоловіка?

— Я, чесно кажучи, не хотіла, — слабким голосом сказала Лідовська, — щоб Андрій передчасно тривоживсь і, природно, переживав. У мене була надія, що все владнається. Але, на жаль...

— На жаль, не так сталося, як гадалось, — із співчуттям додав капітан.

— Я вмовляла Никодима, щоб його головорізи не переслідували Андрія і не шкодили йому. Заради цього навіть погодилася вийти за Никодима заміж, незважаючи на те, що він став мені дуже й дуже огидним. Навіть від його вигляду мене нудило. Від першого ж дня, коли мій батько привів у наш будинок цього пихатого, зарозумілого мерзенного покидька і познайомив мене з ним, я зненавиділа його. Однак погоджувалася на самопожертву тільки тому, щоби врятувати життя людині, яку любила більше, ніж...

Передсмертний лист

Башаренко зателефонував і настійно попросив Бурштина прибути в управління міліції.

— Сподіваюся ви, Андрію Степановичу, отримали повістку? — уточнив капітан, коли Бурштин увійшов до кабінету.

— Так. Звичайно.

— Однак на допит не з'явилися, — дорікнув Бурштинові.

— Я не міг прийти.

— Чому?

— У мене були серйозні проблеми.

— Які ще проблеми?

— Я займаюся бізнесом, а Лідовський — батько Зінаїди — оголосив мені війну. Він намагається незаконним способом мене розорити.

Башаренко співчутливо похитав головою, потім сказав:

— Ми з вами, Андрію Степановичу, ще до кінця не з'ясували, хто викрав, а потім повернув Зінаїді дитину.

Бурштин сумно сказав:

— Ви, Вікторе Сергійовичу, знаєте далеко не все...

— Що маєте на увазі?

— Богданчика тепер нема вдома.

— Як це нема?! — неабияк здивувався капітан. — Але ж ви минулого разу стверджували, що дитина знайшлась і перебуває вдома.

— Правильно, тоді, коли я вам телефонував, хлопчик був удома. Тепер його, на жаль, нема.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ